

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

KLASA: UP/I 612-07/20-37/276

URBROJ: 517-05-2-3-21-4

Zagreb, 12. siječnja 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja temeljem članka 48. stavaka 6., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode povodom zahtjeva trgovačkog društva „RIBNJAK 1961“ d.o.o., Siščani 60, 43240 Čazma, nositelja izrade Programa uzgoja divljači za državno lovište – uzbunjalište divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine, a podnesenog putem izrađivača Plana Hrvatskog lovačkog saveza, Vladimira Nazora 63, 10000 Zagreb, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa uzgoja divljači za državno lovište – uzbunjalište divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je za Program uzgoja divljači za državno lovište – uzbunjalište divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine obavezna provedba glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- II. U cilju zaštite i očuvanja strogog zaštićenih divljih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže, izdaju se sljedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. Svako utvrđivanje brojnog stanja (prebrojavanje) dabra (*Castor fiber*) vršiti u suradnji s nadležnom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županije;
 2. Omogućiti obavljanje redovnog monitoringa ptica nadležnoj javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području županije i drugim ovlaštenim institucijama;
 3. U slučaju nalaza nastambe vidre (*Lutra lutra*) nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u zoni radijusa 300 m oko nastambe;
 4. Ukoliko na lovnogospodarskim i/ili lovnotehničkim objektima šišmiši osnuju koloniju nije dopušteno njihovo uznemiravanje;
 5. U zoni radijusa 100 m oko aktivnih gnijezda strogog zaštićenih ptica grabljinica nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja;
 6. Na području močvarnih staništa nije dopuštena upotreba olovne sačme prilikom lova;

7. Svaki pronalazak uginule ili ozlijedene strogom zaštićene životinjske vrste odmah prijaviti Zavodu za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>;
8. U Obrascu za evidentiranje ugroženih i strogom zaštićenih vrsta (dostupan na internetskoj stranici www.mzoe.hr) potrebno je evidentirati opažanja i nalaze strogom zaštićenih vrsta te navedeni Obrazac jednom godišnje dostavljati Zavodu za zaštitu okoliša i prirode.

III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za zaštitu prirode zaprimila je 25. studenog 2020. godine od strane Hrvatskog lovačkog saveza, Vladimira Nazora 63, 10000 Zagreb (dalje u tekstu: Hrvatski lovački savez), izradivača Programa uzgoja divljači za državno lovište – uzugajalište divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine (dalje u tekstu: Plan), zahtjev za provođenje postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu.

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Planu, nositelju izrade Plana te pripadajući kartografski prikazi. Uz zahtjev je u tiskanom i elektronskom obliku priložen nacrt Plana.

Po zaprimljenom zahtjevu Hrvatskog lovačkog saveza, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Uprava za zaštitu prirode je dopisom (KLASA: UP/I 612-07/20-37/276 URBROJ: 517-05-2-3-20-2) od 30. studenog 2020. godine zatražila mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Traženo mišljenje zaprimljeno je 24. prosinca 2020. godine (KLASA: 612-07/20-38/1312 URBROJ: 517-20-2).

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju kao i mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Plana je trgovacko društvo „RIBNJAK 1961“ d.o.o., Siščani 60, 43240 Čazma.

Obuhvat Plana odnosi se na površine državnog lovišta – uzugajališta divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ površine 419 ha od čega je sveukupne lovne površine 416 ha (poljoprivredno zemljište 28 ha, vodene površine 388 ha). Plan se donosi za vremensko razdoblje od 01. travnja 2020. do 31. ožujka 2030. godine (10 godina).

Razlog za izradu Plana proizlazi iz Zakona o lovstvu (Narodne novine, br. 99/18, 32/19, 32/20) koji propisuje da se navedenim Zakonom uređuje gospodarenje lovištem i divljači, a gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njegovih dijelova. Program uzgoja divljači je planski akt kojim se uređuje gospodarenje, uzgoj, zaštita, lov i korištenje divljači u uzugajalištima divljači za razdoblje od deset lovnih godina, a temelji se na brojnom stanju svih vrsta divljači koje stalno ili sezonski žive u lovištu – uzugajalištu divljači i na broju divljači koji se može uzugajati u lovištu – uzugajalištu divljači.

Prema Planu, „Odlukom o ustanovljenju, ovo je lovište – uzugajalište divljači namijenjeno uzgoju patke divlje i lisice crne, sa svrhom uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači. Budući da navedene vrste u znatnoj brojnosti i obitavaju na području državnog lovišta – uzugajališta divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“, patka divlja gluhabara i liska crna ujedno i predstavljaju glavne i gospodarske vrste divljači. Svinja divlja je nepoželjna vrsta krupne

divljači na području lovišta – uzgajališta divljači te se iz navedenoga razloga navedenom vrstom neće gospodariti, već je propisano njeno potpuno izlučivanje. Budući da Pravilnikom o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači krupna divljač ne može biti u programu ako nije glavna, u program uzgoja divljači ugrađeni su obrasci za svinju divlju kao glavnu vrstu krupne divljači, za koju je propisano potpuno izlučivanje. Osnovna namjena lovišta – uzgajališta divljači je uzgoj, zaštita, lov i korištenje divljači za vlastite potrebe putem lova izvršitelja prava lova, te ostvarenja gospodarske koristi putem lovnoga turizma, uz očuvanje biocenoze vodenih i močvarnih površina, očuvanje biološke raznolikosti čitavoga područja, očuvanje i unapređivanje staništa te zaštita čovjekove okoline. Ostale (sporedne) vrste divljači, a to je sva ostala divljač koja u lovištu – uzgajalištu divljači obitava stalno ili povremeno, prvenstveno će se zaštićivati sukladno Zakonu o lovstvu i Zakonu o zaštiti prirode, a loviti i koristiti ovisno o brojnom stanju populacije i propisu programa uzgoja divljači, vodeći računa da se ne naruši stabilnost populacije kao i međusobni odnosi između vrsta. Namjena državnog lovišta – uzgajališta divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ je izvršavanje prava lova na površinama uglavnom šaranskih ribnjaka, uz uzgoj zdrave, otporne i normalno razvijene divljači, odnosno patke divlje gluhare i liske crne, koje cijele godine borave na ovim vodenim površinama i ujedno predstavljaju glavne i gospodarske vrste sitne divljači. Isto se planira i sa svim ostalim (sporednim) stalnim, sezonskim, povremenim i prolaznim vrstama divljači, koje stalno ili tijekom pojedinog dijela godine borave na ovom području, ili su u prolazu. Cilj gospodarenja s divljači u državnom lovištu – uzgajalištu divljači broj: VII/12 – „SIŠČANI“ je razmnožavanje zdravih populacija, uz prirodan način uzgoja i u optimalnom broju te korištenje divljači za potrebe izvršitelja prava lova i lovnog turizma, uz očuvanje prirodnog odnosa između vrsta i njihovog staništa. Cilj gospodarenja usklađen je s Zakonom o zaštiti prirode na način da se planiraju matični fondovi prirodne gustoće i strukture, uz provedbu gospodarskih mjera koje neće remetiti prirodan način života, rasta i razvoja vrsta, a osigurati će biološku raznolikost ovoga lovišta – uzgajališta divljači odnosno područja. Cilj lovnoga gospodarenja je uzgoj zdrave i otporne divljači koja u lovištu prirodno obitava vodeći računa da se osigura stabilnost stanišnih uvjeta te stabilnost genofonda. Pod ovim se podrazumijeva provedba mjera u zaštiti divljači, mjere prihrane i prehrane divljači, uređivanje staništa odnosno lovišta – uzgajališta divljači, zaštita vodenih površina i njihovih biocenoza te održavanje propisanog brojnog stanja divljači. Cilj lovnoga gospodarenja odnosno uzgoj patke divlje gluhare, liske crne i ostalih (sporednih) vrsta koje stalno ili povremeno obitavaju na površinama ovih uglavnom šaranskih ribnjaka, mora biti podređen uzgoju riba (šaran, bijeli amur, sivi glavaš, bijeli glavaš, som, smuđ, štuka, linjak, kečiga, grgeč, kanalski som, deverika, mrena i bolen), što je i osnovna djelatnost ribnjaka. Navedeno znači da brojnost uzgajanih glavnih vrsta divljači odnosno patke divlje gluhare i liske crne, ali i ostalih (sporednih) vrsta divljači, mora biti tako određena da štete od divljači, odnosno štete na uzgoju riba budu ekonomski opravdane, odnosno gospodarski tolerantne. Lovište – uzgajalište divljači ustanovljeno je s ciljem prirodnog uzgoja pataka divljih i liske crne. Osnovna djelatnost na ribnjaku biti će uzgoj slatkvodne ribe, no uz navedenu primarnu djelatnost, obavljati će se i prirodni uzgoj ptica močvarica koje su divljač, koja je u naravi sekundarna djelatnost. Prirodni uzgoj podrazumijeva uzgoj, zaštitu, prihranu i lov pataka divljih i liske crne. Omjer spolova neće se mijenjati, nego će i dalje biti u prirodnom uzgoju (1 : 1). Prisutan broj parova pataka divljih i liske crne koje se gnijezde, odnosno koje tijekom cijele godine obitavaju na površinama ribnjaka, utvrditi će se svake lovne godine opažanjem u proljeće, na jutarnjem i večernjem izlasku pataka divljih i liske crne na vodene površine ili na preletu, koji se uspoređuje s brojem mužjaka samaca na vodi. Moguće je također prebrojavanje metodom povratnog računanja – kao kontrolna metoda, gdje se brojnost kontrolira na osnovu višegodišnjeg obavljenog odstrjela pataka divljih i liske crne. Važno je istaći da su površine lovišta – uzgajališta divljači, odnosno ribnjaka, područje na

kojem stalno ili povremeno obitava i čitavi niz ostalih (sporednih) vrsta divljači te osobito veliki broj strogo zaštićenih i ostalih životinjskih vrsta, uglavnom ptica. Isto tako veliki broj ptica koristi površine lovišta – užgajališta za odmor prilikom svojih seoba. Osim planirane lovne djelatnosti, na površinama lovišta – užgajališta divljači biti će omogućen pristup svim zainteresiranim znanstvenim institucijama radi praćenja stanja i istraživanja flore i faune, a prema njihovom eventualnom planu znanstvenih istraživanja.“

Glavne vrste divljači kojima će se Planom gospodariti su: patka divlja gluhera (*Anas platyrhynchos*) i liska crna (*Fulica atra*). Osim navedenih glavnih vrsta Planom je planirano i gospodarenje sa ostalim (sporednim) stalnim vrstama divljači: jazavac (*Meles meles*), kuna bjelica (*Martes foina*), dabar (*Castor fiber*), lisica (*Vulpes vulpes*), čagalj (*Canis aureus*), vrana siva (*Corvus corone cornix*) i svraka (*Pica pica*) te sezonskim (selice prolaznice, selice stananice i selice zimovalice), povremenim i prolaznim vrstama divljači: guska divlja glogovnjača (*Anser fabalis*), guska divlja lisasta (*Anser albifrons*), patka divlja gluhera (*Anas platyrhynchos*), patka divlja glavata (*Aythya ferina*), patka divlja krunasta (*Aythya fuligula*), patka divlja pupčanica (*Anas querquedula*), patka divlja kržulja (*Anas crecca*), liska crna (*Fulica atra*) i svinja divlja (*Sus scrofa*).

Unutar obuhvata Plana od lovnotehničkih objekata nalaze se 3 zaklonice, a lovniogospodarskih objekata nema.

Zahvati i aktivnosti planirani ovim Planom su: prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta; prihrana divljači; prehrana divljači, odnosno osnivanje površina pod raznim jednogodišnjim i višegodišnjim kulturama (remize) te košnja; rastjerivanje divljači na područjima gdje čini gospodarski nedopustivu štetu; održavanje postojećih i eventualna izgradnja novih lovniogospodarskih i lovnotehničkih objekata; rad lovočuvarske i ostalih službi ovlaštenika prava lova; lov divljači (pojedinačni i skupni lov); unos (ispuštanje) divljači iz umjetnog uzgoja; provedba „mjera uređivanja lovišta – užgajališta divljači“, „mjera zaštite divljači“ i „mjera očuvanja i poboljšanja staništa te sprječavanja šteta od divljači“.

Unutar obuhvata Plana ne nalaze se zaštićena područja proglašena temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Unutar obuhvata Plana nalaze se sljedeća područja ekološke mreže proglašene Uredbom o ekološkoj mreži: Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica te Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000009 Ribnjaci uz Česmu. Granično sa obuhvatom Plana nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001327 Ribnjak Dubrava.

Ciljne vrste i ciljni stanišni tip područja HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica su: veliki tresetar, crveni mukač, žuti mukač, vidra i Amfibija staništa *Isoeto-Nanojuncetea* 3130.

Ciljne vrste područja HR1000009 Ribnjaci uz Česmu su: crnoprugasti trstenjak, vodomar, patka kreketaljka, orao kliktaš, čaplja danguba, žuta čaplja, patka njorka, velika bijela čaplja, bjelobrada čigra, crna čigra, roda, crna roda, eja strnjarića, crvenoglavi djetlić, sirijski djetlić, crna žuna, mala bijela čaplja, bjelovrata muharica, štekavac, čapljica voljak, rusi svračak, sivi svračak, modrovoljka, crna lunja, veliki pozviždač, gak, bukoč, škanjac osaš, pršljivac, siva žuna, žličarka, siva štijoka i prutka migavica. Navedene vrste ptica su ciljne kao gnijezdeće i/ili preletničke i/ili kao zimujuće populacije, a osim njih ciljne vrste su i sljedeće vrste značajnih negnijezdećih (selidbenih) populacija ptica: patka lastarka, patka žličarka, patka kržulja, patka viždara, divlja patka gluhera, patka pupčanica, patka kreketaljka, siva guska, glavata patka, krunata patka, patka batogradica, crvenokljuni labud, crna liska, šljuka kokošica, crnorepa muljača, patka gogoljica, kokošica, crna prutka, krivokljuna prutka, crvenonoga prutka, vivak i veliki pozviždač.

Vrste koje se nalaze na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu) te se njima i gospodari temeljem Plana, a ujedno su i ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu su: patka divlja gluhera (*Anas platyrhynchos*), glavata patka (*Aythya ferina*),

krunata patka (*Aythya fuligula*), patka pupčanica (*Anas querquedula*), patka divlja kržulja (*Anas crecca*) i liska crna (*Fulica atra*).

Vrsta koja se nalazi na popisu divljači, a ujedno je i ciljna vrsta područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu je šljuka kokošica (*Gallinago gallinago* L.), ali se njome neće gospodariti Planom.

U Planu patka divlja gluvara svrstana je u glavne vrste sitne divljači i sezonske vrste divljači (selice prolaznice, selice stananice (gnjezdarice) i selice zimovalice, odnosno povremene i prolazne vrste divljači). Planirani broj jedinki ili matični fond koji se gnijezdi u ovom lovištu je 800 jedinki ili 400 parova. Za lov je planirana polovina prirasta, odnosno 400 jedinki, dok se selice prolaznice, selice stananice (gnjezdarice) i selice zimovalice te povremene i prolazne jedinke patke divlje gluhare neće loviti već će se samo evidentirati njihova prisutnost i brojnost. Patka divlja gluvara smije se ispuštati iz umjetnoga uzgoja pa se može obavljati lov na jedinke patke divlje gluhare iz umjetnoga uzgoja.

Liska crna svrstana je u glavne vrste sitne divljači i sezonske vrste divljači (selice prolaznice, selice stananice (gnjezdarice) i selice zimovalice, odnosno povremene i prolazne vrste divljači). Planirani broj jedinki ili matični fond koji se gnijezdi u ovom lovištu je 400 jedinki ili 200 parova. Za lov je planirana polovina prirasta, odnosno 200 jedinki, dok se selice prolaznice, selice stananice (gnjezdarice) i selice zimovalice te povremene i prolazne jedinke liske crne neće loviti već će se samo evidentirati njihova prisutnost i brojnost. Liska crna smije se ispuštati iz umjetnoga uzgoja pa se može obavljati lov na jedinke liske crne iz umjetnoga uzgoja.

Za glavatu patku, krunatu patku, patku pupčanicu i patku kržulju Planom je propisano samo praćenje stanja i evidentiranje brojnosti, bez plana lova, odnosno odstrjela.

Na području obuhvata Plana evidentirane su i brojne nelovne vrste ptica koje su ujedno i ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu. To su: vodomar (*Alcedo atthis*), patka kreketljaka (*Anas strepera*), čaplja danguba (*Ardea purpurea*), žuta čaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), velika bijela čaplja (*Casmerodium albus*), bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida*), crna čigra (*Chlidonias niger*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), crna žuna (*Dryocopus martius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), crna lunja (*Milvus migrans*), gak (*Nycticorax nycticorax*), pršljivac (*Philomachus pugnax*), žličarka (*Platalea leucordia*), siva štijoka (*Porzana parva*), kokošica (*Rallus aquaticus*) i vivak (*Vanellus vanellus*). Osim navedenih, uvezvi u obzir prisutna staništa, na području obuhvata Plana može se očekivati i prisutnost ostalih nelovnih ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, ponajprije močvarica.

Na području obuhvata Plana evidentirane su i brojne strogo zaštićene (nelovne) vrste ptica koje nisu ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu. To su: jastreb (*Accipiter gentilis*), kobac (*Accipiter nisus*) veliki trstenjak (*Acrocephalus arundinaceus*), trstenjak cvrkutić (*Acrocephalus scirpaceus*), trstenjak rogočar (*Acrocephalus schoenobaenus*), dugorepa sjenica (*Aegithalos caudatus*), bukavac (*Botaurus stellaris*), škanjac (*Buteo buteo*), juričica (*Carduelis cannabina*), češljugar (*Carduelis carduelis*), zelendor (*Carduelis chloris*), čižak (*Carduelis spinus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), batokljun (*Coccothraustes coccothraustes*), piljak (*Delichon urbicum*), veliki djetlić (*Dendrocopos major*), žuta strnadica (*Emberiza citrinella*), močvarna strnadica (*Emberiza schoeniclus*), crvendać (*Erithacus rubecula*), sokol lastavičar (*Falco subbuteo*), vjetruša (*Falco tinninculus*), vlastelica (*Himantopus himantopus*), lastavica (*Hirundo rustica*), vijoglav (*Jynx torquilla*), veliki crvčić (*Locustella luscinioides*), slavuj (*Luscinia megarhynchos*), mali ronac (*Mergus serrator*), bijela pastirica (*Motacilla alba*), žuta pastirica (*Motacilla flava*), vuga (*Oriolus oriolus*), brkata sjenica (*Panurus biarmicus*), plavetna sjenica

(*Parus caeruleus*), velika sjenica (*Parus major*), crnoglava sjenica (*Parus palustris*), mrka crvenrepka (*Phoenicurus ochruros*), zviždak (*Phylloscopus collybita*), čubasti gnjurac (*Podiceps cristatus*), crnoglavi batić (*Saxicola torquatus*), žutarica (*Serinus serinus*), brgljez (*Sitta europaea*), crvenokljuna čigra (*Sterna hirundo*), crnokapa grmuša (*Sylvia atricapilla*), siva grmuša (*Sylvia borin*), grmuša pjenica (*Sylvia communis*), grmuša čevrljinka (*Sylvia curruca*), crnokrila prutka (*Tringa ochropus*), palčić (*Troglodytes troglodytes*) i pupavac (*Upupa epops*). Osim navedenih, uvezši u obzir prisutna staništa, na ovom području se može očekivati i prisutnost ostalih strogo zaštićenih vrsta ptica.

Područje obuhvata Plana i njegove neposredne okolice je važno kao gnjezdilište, zimovalište i obitavalište značajnog broja ptičjih vrsta.

Od prisutnih staništa ističemo ugroženi i rijetki stanišni tip A.4.1. Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (Razred *PHRAGMITO-MAGNOCARICETEA* Klika in Klika et Novák 1941). Raznolikost staništa (močvarna staništa i okolne šume) pruža mogućnost gniježđenja, zimovanja i selidbenih odmaranja brojnim vrstama ptica te predstavlja vrlo izdašan izvor hrane.

U Planu, poglavlju 3.3. Uvjeti zaštite prirode (Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu) podpoglavlju Utjecaj zahvata, radnji i aktivnosti na područja ekološke mreže, ističe se da će se lov na divlju patku gluharu i lisku crnu odnositi isključivo na gnijezdeće populacije u visini polovine prirasta, odnosno neće se obavljati odstrjel negnijezdećih i selidbenih jedinki navedenih vrsta. Slijedom navedenog, Plan ističe da lov neće značajno negativno utjecati na populacije divlje patke gluhare, liske crne i guske glogovnjače kao negnijezdećih (selidbenih) ciljnih vrsta područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu.

Unatoč navedenom, provedba lovnih aktivnosti, odnosno lov divlje patke gluhare i liske crne u propisanom obimu, može značajno negativno utjecati na te vrste kao ciljne vrste ptica područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, ponajprije u smislu izravnih utjecaja na njihovu brojnost (mogućnost značajnih gubitaka), odnosno nemogućnost selekcije i prepoznavanja gnijezdećih od negnijezdećih (selidbenih) populacija kao i uznemiravanja tijekom migracija. Nadalje, lov gore istaknutih vrsta može negativno utjecati i na populacije ostalih ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, te ostalih strogo zaštićenih vrsta ptica prisutnih na području obuhvata Plana, u smislu utjecaja posrednog stradavanja, kao i uznemiravanja.

Za divlju patku gluharu i lisku crnu Planom su propisani načini lova dočekom na večernjem i jutarnjem preletu, iz motornog plovila brzine do 2,7 čv (5 km/h), pogonom, prigonom i kružnim lovom s lovačkim psima te potražice s lovačkim psom. Lov dočekom na večernjem i jutarnjem preletu podrazumijeva obavljanje odstrjela pernate divljači u formacijama u kojima se uz njih vrlo često nalaze i ostale ciljne vrste te strogo zaštićene vrste ptica. Neselektivnost sačmenog streljiva uzrok je neizbjegnom odstrjelu i ostalih, nelovnih ciljnih i strogo zaštićenih vrsta, a dodatni uzrok stradavanja je i vjerojatna pogrešna procjena u smislu identifikacije vrsta koje se love unutar formacija ptica. Redovitim pregledom ulova ptica močvarica tijekom istraživanja za potrebe utvrđivanja prisutnosti ptiče gripe utvrđeno je da strogo zaštićene vrste čine prosječno 16% ulova (Mikuška i sur., 2014.), a po pojedinom lovnom događaju (lovnom danu) udio strogo zaštićenih vrsta u ulovu može porasti i preko 60% (Mikuška i sur., 2014.).

Iako Direktiva o očuvanju divljih ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC) dozvoljava održivi lov divljih ptica, ona također zahtijeva da aktivnost lova ne ugrožava njihovo očuvanje te da lovne aktivnosti budu u skladu s načelima mudrog korištenja i ekološki uravnotežene kontrole predmetnih vrsta ptica i da ta praksa s obzirom na populaciju tih vrsta, posebno migracijskih, bude usklađena s mjerama koje proizlaze iz članka 2. Direktive, a koje se odnose na održavanje populacija divljih ptica na razini koja odgovara posebno ekološkim, znanstvenim i kulturnoškim zahtjevima. Države članice se prema Direktivi posebno moraju

pobrinuti da se vrste na koje se primjenjuje lovno zakonodavstvo ne izlovljavaju tijekom sezone podizanja mladunčadi ili različitih faza razmnožavanja. Također, kada se radi o migracijskim vrstama, države članice se posebno moraju pobrinuti da se vrste na koje se primjenjuju propisi o lovstvu ne izlovljavaju tijekom razdoblja razmnožavanja ili tijekom njihovog povratka u područja gdje podižu mlade. Sukladno dokumentu European Charter on Hunting and Biodiversity (Council of Europe 2007), održivi lov je korištenje vrsta divljači i njihovih staništa na način i dinamikom koja ne dovodi do dugoročnog pada bioraznolikosti ili ne utječe na njenu obnovu. Ovakav način lova osigurava potencijal bioraznolikosti na način da se udovolji potrebama sadašnjih i budućih generacija te osigurava održavanje lova društveno, ekonomski i kulturno prihvatljivom djelatnosti. Kontekst mudrog korištenja prilikom lova odnosi se na održivo gospodarenje na način da se osigura povoljno stanje očuvanosti populacija. Ovaj koncept je također i u skladu s definicijom održivog korištenja prema Konvenciji o biološkoj raznolikosti, koja navodi da je održivo korištenje komponenti biološke raznolikosti, na način i u obimu koji ne vodi propadanju biološke raznolikosti, način kojim se održava njen potencijal, kako bi se udovoljilo potrebama i težnjama sadašnjih i budućih naraštaja, pri čemu je potrebno napomenuti da je Direktiva o pticama jedan od pravnih instrumenata Europske unije za provedbu Konvencije.

Vezano uz moguće ugrožavanje konzervacijskih napora prema Direktivi, sukladno dokumentu Guidance document on hunting under Council Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds "The Birds Directive" (European Commision 2007) lovne aktivnosti ne smiju predstavljati značajnu prijetnju očuvanja lovnih, ali i ne-lovnih vrsta ptica. Uzevši u obzir navedeno, države članice prilikom odobrenja lovnih aktivnosti moraju uzeti u obzir i moguće značajne negativne utjecaje aspekta lovnih aktivnosti koje se odnose na uzinemiravanje. Primjerice, patka njorka koja je nelovna i globalno ugrožena vrsta, ima kasni reproduksijski period, što ju čini veoma osjetljivom na otvaranje lovne sezone na druge vrste u područjima u kojima gnijezdi. Također, vrste iznimno osjetljive na lovne aktivnosti su migratorne vrste. Ukoliko su izložene prekomjernim lovnim aktivnostima na svojim migracijskim rutama, to može imati značajan negativan utjecaj na njihovo očuvanje.

Sukladno presudi Europskog suda C-435/92 lovne aktivnosti mogu također dovesti do utjecaja uzinemiravanja, koji može utjecati na status očuvanja pojedine vrste, neovisno o mjeri u kojoj se lovnim aktivnostima smanjuje brojnost jedinki. Sukladno ovoj presudi posljedice takvih aktivnosti posebno su ozbiljne za skupine ptica koje se tijekom sezone migracije i zimovanja okupljaju u jata i odmaraju u područjima koja su često vrlo zatvorena ili prostorno limitirana. Poremećaji uzrokovani lovom prisiljavaju ove životinje da većinu svoje energije potroše na premještanje na druga mjesta i bijeg, na štetu vremena provedenog u hranjenju i odmaranju u svrhu migracije. Ovi poremećaji imaju negativan utjecaj na razinu energije svake jedinke i stopu smrtnosti svih populacija. Učinci poremećaja uzrokovanih lovom na jedinke nelovnih vrsta posebno su značajni za one vrste čija se povratna migracija odvija ranije. U područjima u kojima se lov odvija nejednako tijekom cijele lovne sezone, prilikom planiranja lovnih aktivnosti potrebno je uzeti u obzir potencijalni utjecaj uzinemiravanja i korištenje prirodnih resursa od strane divljih vrsta ptica. Lovne aktivnosti bi trebale biti temeljene na rezultatima praćenja stanja na pojedinim područjima kako bi se osiguralo da one budu održive, bez značajnih negativnih utjecaja na ulogu pojedinih vrsta u ekosustavu te ekosustav u cijelosti. Također, sukladno presudama C-435/92 i C-38/99, i Europski sud je prepoznao važnost dvije vrste utjecaja kod zatvaranja lovne sezone (različiti datumi zatvaranja za različite vrste), a to su rizik od zabune između različitih vrsta (koji može dovesti do odstrela vrsta na koje je sezona lova već zatvorena) i potencijalno uzinemiravanje vrsta lovom na druge vrste ptica (Farmer, A.M. (2012) (Editor). Manual of European Environmental Policy. 1043pp. Routledge, London).

Nadalje, sukladno dokumentu Nature and biodiversity cases ruling of the European Court of Justice (European Commision, 2006) reproduktivni ciklus ptica i migracije podložni su varijabilnosti u ovisnosti o vremenskim okolnostima, koje posebice utječu na period u kojem započinje razmnožavanje i migracije. Prema Cramp i Simmons (Cramp, S., Simmons, K.E.L. (eds). 1977. Birds of the Western Palearctic, Volume 1. Oxford, Oxford University Press), sezona gniježđenja je definirana kao period tijekom kojeg divlje vrste ptica liježu i inkubiraju jaja i odgajaju mlade do perioda leta. No, sukladno dokumentu Key concepts of Article 7(4) of Directive 79/409/EEC (European Commission 2014) period reprodukcije ne uključuje samo period gniježđenja, već i dolazak divljih vrsta ptica na područje gniježđenja i period ovisnosti mlađih ptica nakon što napuste gnijezdo. Ovisno o navedenom, pojedine vrste mogu započeti svoje migracije prema mjestima razmnožavanja relativno ranije u odnosu na prosječno vrijeme migracije. To se posebice odnosi na vrste koje redovito putuju između migracijskih i reprodukcijskih područja, koja su ponekad na znatnoj udaljenosti, prelazeći brojne granice i različite zemlje, gdje također unutar jedne vrste postoje različite populacije čiji se putovi ponekad razilaze i prolaze kroz odvojena područja. Neke mlade ptice pojedine vrste mogu još uvijek biti u gnijezdu ili biti ovisne o roditeljima i nakon završetka prosječnog perioda razmnožavanja. Sukladno Direktivi o pticama, države članice moraju osigurati potpuni sustav zaštite u periodu u kojem je preživljavanje divljih vrsta pod prijetnjom. Zaštita od lovnih aktivnosti ne može biti ograničena na većinu jedinki pojedine vrste, temeljem prosječnih perioda razmnožavanja i migracija, jer u tom slučaju ne bi bila kompatibilna s ciljevima Direktive, odnosno takva zaštita se ne bi odnosila na produženi period ovisnosti mlađih ptica o roditeljima te ranije migracije na područje razmnožavanja. Ovo je potvrđeno i presudama Europskog suda C-157/89 i C-38/99. Završetak lovnih aktivnosti migratornih vrsta ptica mora biti osigurati potpunu zaštitu svih vrsta tijekom perioda migracija pred razmnožavanje. Stoga, ukoliko ne postoji potpuna zaštita od lovnih aktivnosti određenog postotka populacije vrste, takve lovne aktivnosti nisu u skladu s ciljevima Direktive o pticama.

Slijedom ranije navedenog, analizom mogućih utjecaja provedbe Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, utvrđeno je da obzirom na način gospodarenja lovištem - uzgajalištem divljači, odnosno na obilježja zahvata i aktivnosti planiranih Planom, da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata i aktivnosti planiranih Planom na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i da je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti Plana za ekološku mrežu (u dalnjem tekstu: Glavna ocjena) te je stoga riješeno kao u izreci.

Glavna ocjena treba naročito sagledati moguće značajne negativne utjecaje planiranih zahvata i aktivnosti na populacije svih (lovnih i nelovnih) ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, ovisno o njihovoj ekologiji i populacijskim značajkama na području rasprostranjenosti unutar obuhvata Plana. Obzirom na to da se lovna sezona glavnih vrsta divljači (divlja patka gluhabar i liska crna) poklapa s razdobljem u kojem na ovom području obitavaju značajne negnijezdeće (selidbene) populacije navedenih vrsta koje u tom svojstvu predstavljaju ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, u Glavnoj ocjeni je nužno na primjereni način analizirati moguće značajne negativne utjecaje i slijedom toga predložiti mjere ublažavanja, uvezvi u obzir dosadašnju brojnost, dosadašnji odstrjel i prirodnu smrtnost selidbenih populacija divlje patke gluhare i liske crne na ovom području, kao i procjenu na koliki udio negnijezdeće (selidbene) populacije navedenih vrsta lov utječe.

Kako bi se u Glavnoj ocjeni mogla procijeniti značajnost utjecaja planiranih lovnih aktivnosti na ciljne vrste, posebice značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ciljnih vrsta divlja patka gluhabar i liska crna, potrebno je analizirati postojeće podatke s naglaskom na period tijekom kojeg su na području obuhvata Plana, uz gnijezdeće populacije divlje patke gluhare i liske crne za koje je Planom planiran odstrjel, prisutne i negnijezdeće (selidbene) populacije divlje patke gluhare i liske crne te sukladno tome utvrditi predstavlja li planirani odstrel

značajan negativan utjecaj u odnosu na ciljeve očuvanja za ove vrste. U nedostatku postojećih podataka, odnosno u cilju što boljih podataka može se napraviti i terensko istraživanje kojim će se utvrditi gore navedeno (istraživanje se provodi uz prisustvo ornitologa i u vremenskom periodu tijekom kojeg su na području lovišta - uzgajališta divljači uz gnijezdeće populacije prisutne i negnijezdeće (selidbene) populacije). Navedeno je nužno kako bi se jasno razlikovala brojnost gnijezdećih populacija i negnijezdećih (selidbenih) populacija ovih vrsta te primjereno sagledali utjecaji planiranih lovnih aktivnosti. Temeljem provedene analize gnijezdećih, zimajućih i preletničkih, odnosno značajnih negnijezdećih (selidbenih) populacija ciljnih vrsta ptica područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu (s naglaskom na divlju patku gluharu i lisku crnu) potrebno je dati prijedloge primjerenih mjera ublažavanja (ukoliko one postoje) te programa praćenja stanja.

Osim izravnih utjecaja lova (ranjavanje/usmrćivanje ciljnih vrsta i posredno stradavanje ostalih (nelovnih) ciljnih vrsta) na pojedine ciljne vrste ptica područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu, njihovo stanje populacija i kritične periode (razmnožavanje, migracije), Glavna ocjena pri procjeni utjecaja treba uzeti u obzir i neizravne utjecaje lova kao što su promjene u ponašanju vrsta, promjene u lokalnoj i regionalnoj rasprostranjenosti populacija, nepovoljni utjecaji na stanje organizma, preživljavanje i reprodukciju, raskidi parova i/ili društvenih zajednica, trovanje olovom i dr.

Osim navedenog, u Planu je potrebno izvršiti i sljedeće korekcije: u poglavlju 3.2.5. Prikaz vrsta i broja divljači i ostalih životinjskih vrsta (str. 27.) navodi se vrsta guska divlja lisasta (*Anser albifrons*), a vrsta nije navedena u poglavlju 4.2.4. Ostale (sporedne) vrste divljači; na str. 51. i 54. uz područja ekološke mreže HR2000441 Ribnjak Narta i HR2000444 Varoški lug treba navesti da se nalaze u široj okolini, a ne u blizini predmetnog državnog lovišta - uzgajališta divljači; na str. 53., u tablici ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže HR2000440 Ribnjaci Siščani i Blatnica, potrebno je brisati staništa pod šiframa 9160 i 91E0*; na str. 54., u tablici ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova područja ekološke mreže koja se nalaze izvan predmetnog državnog lovišta - uzgajališta divljači, potrebno je za područje ekološke mreže HR2000444 Varoški lug dodati ciljnu vrstu veliki tresetar (*Leucorrhinia pectoralis*); na str. 56., u podpoglavlju Utjecaj zahvata, radnji i aktivnosti na područja ekološke mreže, iz analiza utjecaja treba brisati gusku glogovnjaču (*Anser fabalis*) jer ne predstavlja ciljnu vrstu područja ekološke mreže HR1000009 Ribnjaci uz Česmu; na str. 92. uskladiti PUD-2 obrazac (GK).

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom očitovalo se dopisom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine da sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/2013, 153/2013, 78/2015, 12/2018) lovstvo nije područje za koje se obvezno provode postupci strateške procjene i ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 6. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je obvezna provedba Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na

ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže.

U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Temeljem Uredbe o tarifi upravnih pristojbi (Narodne novine, br. 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19, 128/19) upravna pristojba na ovo Rješenje je naplaćena.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom суду neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. „RIBNJAK 1961“ d.o.o., Siščani 60, 43 240 Čazma
2. Hrvatski lovački savez, Vladimira Nazora 63, 10 000 Zagreb
3. U spis predmeta